

6. Rijksoverheid. Hoe is de zorgverzekering in Nederland geregeld? URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorgverzekering/zorgverzekeringsstelsel-in-nederland>.

7. Nederlandse Zorgautoriteit. Monitor Zorgverzekeringen 2019. URL: https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_289640_22/1/.

Волік В. В.
професор кафедри права та публічного адміністрування

Скудар Г. О.
здобувачка ОС «Магістр» спеціальності «Право»

*Маріупольський державний університет
м. Маріуполь, Донецька область, Україна*

ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ У СФЕРІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВЕКТОРУ РОЗВИТКУ

Інвестиційно-інноваційна діяльність – важливий чинник соціально-економічного розвитку будь-якої країни. Главою нашої держави неодноразово наголошувалося та наголошується на необхідності розвитку в Україні інвестування за участю національних інвесторів та залучення інвесторів з іноземних держав. У країні щороку проводять міжнародні економічні та інвестиційні форуми, що також говорить про актуальність даної проблематики.

На сьогоднішній день в Україні існує необхідність створення комфортних умов для приватних інвесторів, що потребує ефективного законодавчого регулювання для покращення інвестиційного клімату.

Питанням регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності присвячені праці наступних вчених: О.В. Дзери, О.М. Вінника, В.В. Воліка, В.І. Кухаря, В.В. Кудрявцевої, О.Р. Кібенко, В.В. Поєдинок тощо. Крім того вказані питання досліджували та продовжують досліджувати і натеper. Проте є питання, які підлягають подальшому дослідженню.

У процесі глобалізації світової економіки з'являється безліч загальнолюдських проблем. Однією з найважливіших проблем, що виникли наприкінці ХХ століття, є екологічна загроза, яка зависла над світом як «дамоклів меч». Від своєчасності та ефективності вирішення цієї проблеми залежить як наше майбутнє, так і майбутнє наступних поколінь планети Земля.

Першим значним кроком на шляху вирішення цієї проблеми є заклик учасників Римського клубу про міжнародне співробітництво у вирішенні екологічних проблем людства.

Наступним важливим кроком була конференція ООН з навколишнього середовища та розвитку, проведена у Стокгольмі у 1972 році.

Черговим етапом у спробах вирішення глобальної проблеми людства була конференція в Ріо-де-Жанейро 1992 року, яка проголосила 27 принципів сталого розвитку людства, які лягли в основу конкретних дій в галузі екології, що здійснюються в різних країнах, у тому числі й Україні, яка вже визначила свою Концепція з початку стійкого розвитку [1].

На третій міжнародній конференції з охорони навколишнього середовища, що проходила в Кіото в 1997 році, було досягнуто угоди, згідно з якими всі країни повинні знано зменшити свої викиди парникових газів [2].

За сучасних умов природне середовище потребує чималих інвестицій та інноваційних рішень. Відсутність бюджетних коштів у деяких країнах, спрямованих на покращення довкілля, зумовила пошук нових джерел фінансування природоохоронних заходів, спрямованих на ліквідацію впливу забруднення, забезпечення екологічної безпеки, відновлення та підтримання належного стану природних ресурсів. Одним із джерел є застосування екологічних інвестицій, що проявляється у підписанні інвестиційних угод.

У зв'язку з економічною кризою, відсутністю достатніх коштів у бюджеті України на екологічні проекти особливо актуальним стає залучення іноземних інвестицій із метою вирішення наявних проблем. Обґрунтування економічної привабливості екологічно спрямованих проектів для інвесторів та відповідність їх вимогам міжнародних інвестиційних інститутів ставить питання про розробку чи вдосконалення методики бізнес-планування з урахуванням екологічного аспекту [3].

Наразі, в Україні є перші кроки щодо впровадження інвестиційних проектів у сфері відновлюваної енергетики, енергоефективності та інших екологічно чистих проектів, для повноцінного запуску яких виникає потреба в залученні значного обсягу довгострокових фінансових ресурсів. Однак в сучасних умовах розвитку нашої держави дуже важко отримати довгострокове фінансування від національної банківської системи та місцевого ринку капіталу [4]. Для довгострокового сталого економічного розвитку необхідний перехід до екологічного типу відтворення та циркулярної економіки, що потребує підвищення питомої ваги екологічних інвестицій у загальному обсязі інвестицій інноваційного типу [5]. Пріоритетними напрямками таких інвестицій є:

1) підвищення ефективності використання ресурсів, що призводить до їхньої економії (наприклад, ефективне використання енергії, скорочення відходів, їх переробка);

2) заміна традиційних технологій чистими або низьковуглецевими технологіями (наприклад, відновлювані джерела енергії);

3) формування самостійного сегменту ринку інноваційних технологій у сфері промислового відтворення сировини широкому спектру напрямів.

Слід зауважити, що охорона навколишнього природного середовища потребує поряд із залученням інвестицій й пошуку відповідних інноваційних рішень та ефективного їх застосування і актуального нормативно-правового урегулювання. Маючи досвід ресурсно- та енергозатратного виробництва, наша держава повинна орієнтуватися перш за все на сучасні інноваційні проекти. Мова йде про запровадження у екологічну політику інструментів, які б зацікавили науковців та інвесторів та були чітко визначені на законодавчому рівні. У такій площині інвесторів можуть зацікавити певні дотації, серед яких: податкові пільги, позики, кредитування, які надаються під час започаткування вказаних проектів, а для науковців – надання грантів для вироблення та впровадження інноваційних екологічних проектів.

Таким чином, залучення іноземних інвестицій у сукупності з науковою складовою повинно надати певної інноваційної направленості в ефективному впровадженні відповідних проектів в екологічній сфері. Але також, окрім активного впровадження відповідних інвестиційно-інноваційних проектів, потрібно й подолати стримуючі фактори впровадження екологічних (зелених) інвестицій, серед яких: певне ігнорування владними структурами України посилив міжнародного співтовариства та громадськості на формування сталої екологічної політики; відсутність екологічної складової в політичних програмах владної та парламентських опозиційних партій; відсутність належної державної політики по активному розвитку культури щодо бережного відношення суспільства до навколишнього природного середовища.

Література:

1. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку від 3–14 червня 1992 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text.

2. Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_801#top.

3. Латишева О.В. Екологічні інвестиції: сучасний стан та перспективи їх впровадження в Україні для забезпечення сталого розвитку держави. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 1(51). С. 59–65.

4. Хомутенко Л.І., Кіріл'єва А.В. Принципи формування «зеленого» інвестування країни, роль та значення для конкурентоспроможності. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*, № 1 2020. С. 55–61.

5. Рилєєв С.В., Романчук А.Л. Екологічні інвестиції в Україні: теоретичний аспект. URL: http://www.rusnauka.com/9_SNP_2015/Economics/7_189588.doc.htm.

Гуйван П. Д.
*кандидат юридичних наук,
заслужений юрист України, професор*

*Полтавський інститут бізнесу
м. Полтава, Україна*

ЧАСОВИЙ АСПЕКТ ЗАХИСТУ ПОРУШЕНОГО ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

У законодавстві застосовується декілька способів формування тривалості правовідносин та відповідних суб'єктивних прав і юридичних обов'язків, що входять до його складу. Так, строк існування та здійснення зобов'язання може встановлюватися самими його учасниками. Згідно з положеннями ст. 530 ЦКУ строки виконання зобов'язань можуть бути визначеними і невизначеними. Відповідно до ст. 509 ЦКУ зобов'язання складається з права кредитора вимагати виконання (вчинення певної дії чи утримання від неї) і обов'язку боржника здійснити таке виконання. Отже, юридичну дефініцію «строк виконання зобов'язання» слід розуміти як відрізок часу, протягом якого управнена особа може здійснити своє право, а також як відрізок часу, протягом якого зобов'язана особа має виконати свій обов'язок. Якщо у зобов'язанні встановлений строк його виконання, воно має бути виконаним у цей строк. У разі, коли вказаний строк не встановлений або визначений моментом вимоги, боржник мусить виконати обов'язок протягом семи днів від часу пред'явлення до нього вимоги вірителем. Таким чином, вказана норма закону визначає тривалість існування суб'єктивних прав та обов'язків учасників цивільних відносин у регулятивному стані. В інших випадках тривалість певного матеріального права може встановлюватися у законі [1, с. 12].